

זמירות הארץ

אסופת שירים שונים, אשר כתבו בשפת הונגרית
אדווי המליצים בארץ הזאת

ונעתקו אל לשון עברית

מאת

שמעון בכרך

מחברת ראשונה

פ ע ס ט

בשנת ק"ח מזמרת הארץ בכליכם לפ"ק

KAUFMANN
DÁVID
KÖNYVTÁRA

B. 242.

1117170

זמירות הארץ

אסיפת שירים שונים, אשר כתבו בשפת הונגרית
ארירי המליצים בארץ הזאת

ונעתקו אל לשון עברית

מאת

שמעון בדרך.

מחברת ראשונה

פ ע ס ט

קהל מזמרת הארץ בכליכם לפ"ק.

NEMZETI ÉNEKEK

hébérre fordította

BACHER SIMON

I. GYŰJTEMÉNY

PESTEN 1868.

NYOMATOTT HERZ JÁNOSNÁL

NYOMATOTT HERZ JÁNOSNÁL

NYOMATOTT HERZ JÁNOSNÁL

NYOMATOTT HERZ JÁNOSNÁL

NYOMATOTT HERZ JÁNOSNÁL

NYOMATOTT HERZ JÁNOSNÁL

NYOMATOTT HERZ JÁNOSNÁL

Pest, 1868. Nyomatott Herz Jánosnál.

NYOMATOTT HERZ JÁNOSNÁL

NYOMATOTT HERZ JÁNOSNÁL

NYOMATOTT HERZ JÁNOSNÁL

NYOMATOTT HERZ JÁNOSNÁL

NYOMATOTT HERZ JÁNOSNÁL

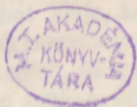
A

PESTI EGYENLŐSÉGI KÖR

*nagyjérdemű és nagyon tisztelt, minden nemest
s jót elősegítő tagjainak*

mély tisztelettel ajánlja

a szerző,

Előszó.

Minden fordítás győzelem s nyereség nemcsak azon nyelvre nézve, a melyre, de arra is, a melyből fordítatik, főképp akkor, ha oly költemények, melyek az egyik nép szellemét s történetét hiven visszatükrözik, egy más **hasonszellemű** és **hasontörténetű** nép nyelvére fordítatnak.

Ezen szempontból kiindulván, bátorkodtam a legjelesebb és legnemzetiesb magyar költők műveiből néhány darabot kiválasztani, s azokat héber fordításban honfitársaim és hitsorsosaim eleibe bocsátani.

Azon perczben, melyben Magyarország bölcs és nemes törvényhozó testülete a zsidó nép egyenjogúságát kimondta, fél millió zsidó lakosnak nem csak hazát, de széphangzatu nyelvet is sajátjává tett.

Elérkezett tehát ideje, hogy az egygyé lett két nép nem csak testvéri szeretettel karöltve egy s ugyanazon czél felé törekedjék, és a hon javáért fáradozzék, hanem elkerülhetlen szükséggé vált az is, hogy szellemi kincseiket — költészeti s tudományi vívmányaikat — egymással megismertessék és megkedveltessék.

Ez pedig annál könnyebben eszközölhető, minél rokonabb egymással a két nyelv keleti eredetök — képdús s élénk kifejezésmódjuk —, és sajátóságos

szókötetükénél fogva, s minél több tekintetben hasonló egymáshoz a két népnek sorsa. — Bú, gyász és szenvedés képezik azon vörös fonalat, mely történetük lapjain keresztül huzódik, folytonos küzdés s végleges győzelem mindkettőnek a rendeltetése.

Czélom továbbá az, hogy némely hitsorsosaimmal, kik idegenajku népség között lakván a magyar nemzetiség iránt való bármekkora szeretetük mellett is a magyar nyelvet el nem sajátíthatták maguknak, a nemzeti költészet legszebb virágait legalább héber fordításban megismertessem, úgy hogy népünnepe vagy más alkalomkor az ő kebleik is lelkesítve dobogjanak, mikor a „Szózat“; „Hymnus“ vagy más honfidalok énekeltetnek.

E fordításnak azon eredménye is lesz még, hogy általa mindenütt, hol széles e világon a szentírás ősi nyelvét értik, a magyar költészetnek szelleme s magas röptü fönsége meg fog ismertetni és tisztelve méltányoltatni.

Fogadják tehát szeretett honfitársaim es hitsorsosaim ezen első gyűjteményt szives elnézéssel addig is, míg szerencsém lesz, kellő pártfogás esetében, mást, nagyobb napvilágra bocsáthatni.

Pesten, Május havában 1868.

A szerző.

Tartalom.

I.	לכני עמי		Lapszám	9
II.	קול קורא	Szózat.	<i>Vörösmarty.</i>	10
III.	תפלת הארץ	Hymnus.	<i>Kölcsey.</i>	18
IV.	לארץ מולדתי	Honfidal.	<i>Petőfi.</i>	26
V.	בטחו בו	A magyarok istene	<i>Petőfi.</i>	32
VI.	בהפרדי מארצי	Búcsú.	<i>B. Eötvös.</i>	38
VII.	הגולה מארצו	Isten hozzád.	<i>Bajza.</i>	48
VIII.	הבקעה	Szülőföldem.	<i>Kisfaludy K.</i>	52
IX.	שיר הבציר	Fóti dal	<i>Vörösmarty.</i>	54
X.	אם איש אתה	Ha férfi vagy.	<i>Petőfi.</i>	72
XI.	המתמהמה	Pató Pál úr.	<i>Petőfi.</i>	78
XII.	התכל	A világ.	<i>Arany.</i>	86
XIII.	הרעה	A bojtár.	<i>Bajza.</i>	90
XIV.	לו הרמעות	Hogy ha titkolt.	<i>Tóth K.</i>	96
XV.	באמרך לי	Esdeklés.	<i>Vachot S.</i>	98
XVI.	השאלה	Piros a te.	<i>Erdélyi.</i>	102
XVII.	והיא כפרחת	A virágnak.	<i>Petőfi,</i>	102
XVIII.	לרעיתי	Sem eső.	<i>Népdal.</i>	106
XIX.	איככה	Virágnak. . .	<i>Gyulai.</i>	110
XX.	עורה	Intés.	<i>Erdélyi.</i>	114
XXI.	מזמור להזכיר	Emlék költemény.	<i>Dr. Kohut</i>	116

לְבַנֵי עַמִּי.

” קחו מִזְמֶרֶת הָאָרֶץ.”

(בראשית מ"ג י"א)

יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ הַשְּׂוֹרִים יִשְׂרוּ .
בְּעַת מֵאֲהָבַת אֶרֶץ אֲרָצִים לְכַבִּירֵם חַמִּים .
בְּעַת לֹאֵל בְּעַד אֲשֶׁרָה וְטוֹבָה יַעֲתִירוּ ;
נַחֲנוּ לֹא נִתְבַּלְּל לְעוֹלָם בֵּין עַמִּים
עַל חוֹמוֹת צִיּוֹן תְּלוּיִים פְּנֹרֵינוּ — —
אֲךְ זְמִירוֹת הָאָרֶץ תִּרְנְנָה שְׁפָתֵינוּ . —

בְּעַד שְׁלוֹם הָאָרֶץ בְּלֵב שָׁלֵם הַעֲתִירְנוּ
גַּם בְּעַת חֲקִיָּה פְּנֹדָחִים תִּשְׁכַּחוּ ;
אֲשֶׁרֵינוּ עִתָּה . בְּעִינֵיהֶם יִקְרְנוּ ,
בְּאֶזְרָחֵי הָאָרֶץ חֲפָשִׁים נִתְּנוּנוּ ! —
זְכַחַי תוֹרָה נִקְרִיב וּבְלִשׁוֹן קִדְשֵׁנוּ
זְמִירוֹת אֶרֶץ הַצֶּדֶק תִּרְנְנָה שְׁפָתֵינוּ . —

קול קורא לָעַם.

הִיָּה נֶאֱמָן לְאֶרֶץ אֲבוֹתֶיךָ
בְּלִי הַמוֹט, לְעוֹלָמִים;
כִּי הִיא חֵתֶךָ וְהִיא תִבְסָה
קִבְרֶךָ לְקֶץ הַיָּמִים. —

לֹא תִמְצָא מְנוּחָה בְּלַעְדָּהּ
בְּכָל מְרַחְבֵי הַתֵּבֵל;
כִּי תִחְיֶה וְתָמוּת, לוֹ יִהְיֶה
חֶלְקֶךָ גֵּיל אֹ אוֹ אֶכֶל. —

עַל רִגְבֵי אֲדָמְתָה נִגְר
בְּיוֹם קָרַב דָּם אֲבוֹתֶיךָ,
לְאֶרֶץ זֹאת כְּאֵלֶּךָ שָׁנָה
חִבְרוּ שְׁמוֹת קְרוֹשֵׁיהָ. —

SZÓZAT.

Hazádnak rendületlenül
Légy híve, oh magyar ;
Böcsőd ez s majdan sírod is,
Mely ápol s eltakar.

A nagy világon e kívül
Nincsen számodra hely ;
Áldjon vagy verjen sors keze,
Itt élned, halnod kell.

Ez a föld, melyen annyiszor
Apáid vére folyt ;
Ez, melyhez minden szent nevet
Egy ezredév csatolt.

פֶּה נִלְחַמוּ בְּזִרְעֵ עֵזִים
בְּנֵי גְבוּרֵי אֲרָפָד ;
פֶּה שָׁבַר הוֹנִידֵי כָּל עוֹל ,
בְּרוּם שִׂיא הַרְרֵי קַרְפָּט . —

חֲפָשָׁה ! פֶּה נָסִי דְנִגְדִיךָ
מִדָּם קָרַב מְאֹדָּמִים ;
אֵיךְ , נִפְלוּ פֶּה גְבוּרֵינוּ !
אֲשֶׁר בְּעֶדְךָ נִלְחָמִים . —

וְאַחֲרֵי כָּל מִכּוֹת הָעֵמֶל ,
אֲשֶׁר פָּרְצוּ בּוֹ פָּרִץ —
הֲלֹא כְּפוּף , אוֹלָם לֹא נִשְׁבַּר
יְחִי הָעַם בְּאַרְצֵךְ . —

וְאַחֲרֵי פִיד אֵלֶפֶי הַשָּׁנִים
חֶמֶת רוּחוֹ נִעְצָבְתָּ ;
"תָּנוּ לָנוּ עֲמֵי הַחֵבֶל
אוֹ חַיִּים אוֹ מוֹת ! " —

Itt küzdtenek honért a hős
Árpádnak hadai ;
Itt törtek össze rabigát
Hunyadnak karjai.

Szabadság! itten hordozák
Véres zászlóidat,
S elhulltanak legjobbaink
A hosszú harcz alatt.

És annyi balszerencse közt,
Oly sok vizály után,
Mégfogyva bár, de törve nem,
Él nemzet e hazán.

S népek hazája, nagy világ!
Hozzád bátran kiált:
„Egy ezredévi szenvedés
Kér éltet vagy halált!”

לא יוכל היות, כי דם רַבָּבוֹת
לָרִיק נִשְׁפָּךְ בַּיָּאוּרִים,
וְהָנֶם וְלָרִיק עַל שְׂדֵי קַרְבּוֹת
נָפְלוּ הַגְּבוּרִים. —

לא יוכל היות, כי ייגעו לָרִיק
טָהַר לֵב וּמְזֻמָּה,
וְעוֹד עֲתָה קָלֵלֶת עִם הָיָה
עֲתָה לֹא הַשְּׁלִימָה. —

יבואו עוד וְגַם יִהְיוּ עוֹד
יָמִים טוֹבִים מֵאַלֶּה,
תִּיחַל לְבוֹאֵם לְכַב הַרְבָּבוֹת
יוֹשְׁבִים בְּבֵית הַפֶּלֶא.

אוּ יבוא עוד, או ירום עוד
הַמָּוֶת לְמוֹתָתֵנוּ ;
וּמְבוֹל גָּדוֹל מְבוֹל דָּם
יִשְׁטוֹף עַל קַבְרֵנוּ. —

Az nem lehet, hogy annyi szív
Hiában onta vért,
S keservben annyi hű kebel
Szakadt meg a honért.

Az nem lehet, hogy ész, erő,
És oly szent akarat
Hiába sorvadozzanak
Egy átoksúly alatt.

Még jőni kell, még jőni fog
Egy jobb kor, mely után
Buzgó imádság epedez
Százerek ajakán.

Vagy jőni fog, ha jőni kell,
A nagyszerű halál,
Hol a temetkezés fölött
Egy ország vérben áll.

ועל שפת הקבר, קבר גוי —
יעמדו עמי תבל ;
ועפעי אלפי הרבבות
ימסו דמעות אכל . —

לכן ! היה נאמן, הונגרי !
לארצה זאת לעולמים ;
היא חיתה ועפרה יבסה
קברה לקץ הימים . —

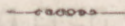
ולכן לא תמצא בלעדה
מקום מנוחה עלי תבל,
פה תחיה ותמות לו יהיה
חלקה גיל או אכל . —

S a sirt, hol nemzet sűlyed el,
Népek veszik körül,
S az ember millióinak
Szemében gyászköny ül.

Légy híve rendületlenül
Hazádnak, oh magyar :
Ez éltetőd, s ha elbukál,
Hantjával ez takar.

A nagy világon e kívül
Nincsen számodra hely :
Áldjon vagy verjen sors keze,
Itt élned, halnod kell.

Vörösmarty.

תְּפִלַּת הָאָרֶץ .

שִׁיר מִעֲתוֹת הַמִּצְוָקָה אֲשֶׁר עָבְרוּ .

בָּרַךְ אֱלֹהִים בֶּן אֶרֶץ הוֹנְגְרִיָּה ,
בְּרוּחַ סְמִיכָהוּ , בְּתַעֲצוּמוֹת וְעוֹ ,
זְרוּעַ עֲזָרְתָּהּ נְטָה לוֹ כַּמּוֹשִׁיעַ ,
בְּלַחֲמוֹ עִם אוֹיְבָיו יַעֲשֶׂה נִפְלְאוֹת . —
מָאֵז דִּבְאוֹ רֵאשׁוּ יָמֵי עֲמֶל וְרַעָה ,
רָצָהוּ כְּאֵב נְאֻמָּן , תֵּן לוֹ שָׁנוֹת שְׁשׁוֹן !
עֲוֹנוֹ כְּבֹר נִרְצָה מִכְּבֹד הַתְּלָאָה ,
נִלְחָצָה נִפְשׁוֹ בֵּין קִירוֹת הָאֶסוֹן . —

בִּידֶךָ נְחִית בַּיָּמִים אֲשֶׁר עָבְרוּ
עַל הָרֵי קַרְפַּט פְּעָמֵי אֲבוֹתֵינוּ ;
לְרֵשֶׁת הָאָרֶץ בְּעֲזָרְתָּךְ נִבְרוּ ,
בְּחִרְבוֹתָם לָקְחוּ נְאוֹת מוֹשְׁבוֹתֵינוּ ;
נִבְוֵי אֶרֶפֶד לְאַחֲזָה בְּחָרוּ
אֶרֶץ בָּהּ גִּהְרוֹת בְּרָכָה יְהִימוּ ;
עַל גְּדוֹת טָסָא הוֹנָא יַחַד חִבְרוּ ,
שֵׁם דְּגִלֵי עוֹם בְּגֵאוֹן הָרִימוּ . —

HYMNUS.

a magyar nép zivataros századaiból.

Isten, áldd meg a magyart
Jó kedvvel, bőséggel,
Nyújts feléje védő kart,
Ha küzd ellenséggel;
Bal sors a kit régen tép,
Hozz rá vig esztendőt:
Meggünhődte már e nép
A multat s jövőndőt!

Őseinket felhozád
Kárpát szent bérczére,
Általad nyert szép hazát
Bendegúznak vére.
S merre zúgnak habjai
Tiszának, Dunának,
Árpád hős magzatjai
Felvirágozának.

פֶּה עֲרֻכּוֹת קוֹנֵשׂאֵי, שֵׁם בְּמִלָּא חֲפָנִים
בְּעַדְנוּ הָעֲמָקִים בְּרַ יַעֲטוּפוּ,
שֵׁם הָרִי טָהוּא מִמְּנֵד שָׁמַיִם
מִתֵּק הָעֲנָבִים לִיְהִב יִשְׁטוּפוּ. —
אֲתָה הוֹשַׁעְתָּנוּ בְּעַת פְּעָמִים הַרְבֵּה
עָלֵי מִכְצָרֵי מַחְמַד הַגֵּל הַרִימוֹנוּ;
וְעַם מִטֵּיִשׁ מִלְכָּנוּ בְּעַם כְּבֹד כְּאַרְבֵּה
גְּאוֹן בִּירַת וּוִינָא לָנוּ שִׁסּוֹנוּ. —

אוֹלָם אֲהֵה! גְּכָרוּ עוֹנֵינֵנוּ, אֲשִׁמִּינוּ,
בְּאַצָּת בָּנוּ, וְגַם גְּדַל חֲרוֹנָה;
בְּעֵשֶׂן אֲפָה קָדְרוּ עַנְגֵי שָׁמַיִם
וְעַד חֲרָמָה רַבְּאוֹנוּ חוֹזֵי שְׂאוֹנָה. —
עָתָה חֲצֵי מִנְגָּל לְלַבֵּינוּ נַחֲתוּ
דָם גְּבוּרֵינוּ נִשְׁפָּה בְּנִהְרִים,
אֲחַרֵּיהֶם מַחְמָדִים אֲרָצָנוּ שְׁחַתוּ
וְעוֹל כְּכָדָם נָתְנוּ עָלֵינוּ זָרִים. —

Értünk Kúnság mezein
Ért kalászt lengettél,
Tokaj szőlővesszein
Nektárt csepegtettél.
Zászlónk gyakran plántálád
Vad török sánczára,
S nyögte Mátyás bús hadát
Bécsnek büszke vára.

Hajh, de bűneink miatt
Gyúlt harag kebledben,
S elsujtád villámidat
Dörgő fellegedben.
Most rabló mongol nyilát
Zúgattad felettünk,
Majd töröktől rabigát
Vállainkra vettünk.

שִׁפְתוֹת עִם לֹעֵז עַל גְּבֻעוֹת חֲלָלֵינוּ
קוֹל שְׂאוֹן הַרִימוּ . תְּרוּעַת רָצָח ;
בְּעַקְבֵי רַגְלֵיהֶם רָמְסוּ קַדְקֹדֵינוּ
גְדוּדֵי עִם אָסֶמֶן , וּבְחָרְפוֹת נָצַח . —
צָצָה מִקְרַבְנוּ לְעֵנַת הָרָשָׁע
וּלְצִיָּה נַעֲשׂוּ עִמָּקֵי הַבְּרָכָה .
מִקְנָשֶׁר הַמִּזְרֵדִים שָׁבַת כָּל יֵשֶׁע ,
הוּי כָּל חֲמֻדָּה לְתֵל דְּשֵׁן נְהַפְכָה . —

הַטּוֹב וְהַיָּשָׁר יִתְחַבְּאוּ בְּמַעְרוֹת .
גַּם שָׁם תִּדְבַּקְמוּ חֶרֶב הַרוֹדְפִים ,
הַנְּדִיבִים יִסְתְּרוּ בְּסִבְךְּ הַיַּעֲרוֹת
וְעַל אֲבָדָן אֲרָצָם לְבוֹשׁ אֶבֶל עוֹטְפִים . —
יַעֲלוּ לְהָרִים גַּם יִרְדּוּ לְעַמְּקִים ,
מִגּוֹר וּפְחָד לְרַגְלָם יִהְיוּ לְבוֹ ,
עַל רֹאשָׁם הַעֲנָנִים יִפִּיצוּ בְּרָקִים
וּבְנַחְלֵי דָם עֲקֻבֵיהֶם נִבְּכוּ . —

Hányszor zengett ajkain
Ozman vad népének
Vert hadunk esonthalmain
Győzedelmi ének?
Hányszor támadt ten fiad
Szép hazám, kebledre,
S lettél magzatod miatt
Magzatod hamvvedre?

Bújt az üldözött, s felé
Kard nyúl barlangjában,
Szerte nézett s nem lelé
Honját a hazában.
Bérezre hág és völgybe száll,
Bú s kétség mellette,
Vérözön lábainál,
S língtenger felette.

תֵּל הַחֲרָבוֹת עַל גְּבֻעָה הַנְּשֹׂאָה
מְצוֹדֹת גְּבוּרִים הָיָה מִלְּפָנִים ,
תְּרוּעַת הָעֲלִיזִים בָּהּ תָּמִיד נִשְׁמָעָה
וְעַתָּה קוֹל שְׂאִיָּה מִבֵּין הָאֲבָנִים . —
מִדָּם הַחֲלָלִים אֲשֶׁר נִשְׁפָּךְ בְּמַיִם
פָּרַח הַחֲפֹשָׁה לֹא יֵצֵיץ לָנוּ ,
דְּמַעַת הָעֲשׂוּקִים עַל כָּל הָאֲפָסִים
וְלַעַג שׁוֹסֵינֵנו הַרְדוּדִים בָּנוּ . —

שְׂרֵי ! חֲמוּל , רַחֵם ! עַל עַם הַוַּנְגָּרִיָּה ,
סְעֵרַת הַמְּצוּקוֹת סְכִיב תִּנְוְעָהוּ ,
שְׁלַח לוֹ יְמִינְךָ בַּתָּרֶן מִרְקִיעַ ,
מִיָּם תִּיגֹנֹנֹת לְחוּף בְּטַח גְּהַלְהוּ ; —
אָהָה ! דִּבְאוּ רֵאשׁוּ יְמֵי עֲמַל וּתְלָאָה ,
רִצְהוּ כְּאֵב גְּאָמֵן , תֵּן לוֹ שְׁנוֹת שְׁשׁוּן ,
עוֹנוֹ כְּבֵר גְּרָצָה , עַת גְּאֲלֵתוּ בְּאָה ,
מִלְטָהוּ מִבֵּין מְלִתְעוֹת הָאֶסוֹן . —

Vár állott? most kőhalom;
Kedv s öröm röpkedtek?
Halálhörgés, siralom
Zajlik már helyettek.
S ah szabadság nem virúl
A holtnak véréből,
Kínzó rabság könye hull
Árvánk hő szeméből!

Szánd meg Isten a magyart,
Kit vészek hányának,
Nyújts feléje védő kart
Tengerén kínjának.
Bal sors a kit régen tép
Hozz rá vig esztendőt;
Megtűnhödte már e nép
A multat s jövőndőt!

Kölcsey.

לְאֶרֶץ מוֹלַדְתִּי .

אֶרֶץ אֲבוֹתַי . אֶרֶץ מוֹלַדְתִּי ,
מֵה זֹאת אֶאֱחָב בְּלֶעָדָךְ ;
רוּחִי וְגַם נַפְשִׁי לָךְ יַעֲדֵתִי ,
בְּלִבִּי יִקְרַת מוֹסְדֶךָ . —

קִרְבִּי כְּהִיכָל , זְכָרְךָ כְּמוֹזֶבֶח ,
אֶכְרַע לְפָנָיו בְּמִשְׁפִּיתִי ;
מִבְּחַר שִׁירְתִּי אֶעֱלֶה לְרֵיחַ
בְּמִקְהֶלֶת אֲנָשֵׁי בְרִיתִי . —

בְּמַפָּח נַפְשִׁי בָּעַת עַל מִטְתִּי
לְפָנָי יוֹצְרֵי עֲמֻדְתִּי ;
דַּלּוֹ לְמָרוֹם עֲנֵי בְדַמְעָתִי ;
"בְּרַךְ אֶרֶץ מוֹלַדְתִּי" ! —

HONFIDAL.

Tied vagyok, tied, hazám
E szív, e lélek ;
Kit szeretnék, ha tégedet
Nem szeretnék ?

Szentegyház keblem belseje,
Oltára képed.
Te állj, s ha kell: a templomot
Eldöntöm érted ;

S az összeroskadó kebel
Végső imája :
Áldás a honra, istenem
Áldása rája.

בְּקִרְבִי אֶסְתִּירָה זֹאת אֶהְבֶּתִי ,
רַק עִם רְעִי אֶתְלַחֶשֶׁה :
כִּי עָלַי תִּבֵּל רַק אֶת רְעֵיתִי ;
לֹא אֶבְגַּד בָּךְ , וְלֹא אֶבְחָשֶׁה . —

אֶתְמוּךְ צְעָדֶיךָ , לְרִגְלֶךָ אֵלֶיךָ ,
כְּאִישׁ מִתְחַלֵּךְ בְּאֲשָׁמָיו ,
וְלֹא כִצֵּל , אֲשֶׁר יִלְוֶה הַחֵלֶךְ ;
רַק בְּעַת אֹרֶךְ עַל פְּעָמָיו . —

כְּהָאָרִיךְ הַצֵּל , בְּעַת בּוֹא הָעָרֶב
אֲנַחֲוֹת לְבִי תֶאֱרַכְנָה ,
בְּעַת עַל אֲרָצִי מִכּוֹת כְּלִי הַרְף
כּוֹכְבֵי נִשְׁפָּה תַחֲשַׁכְנָה . —

וְכִצֵּל בְּנִמּוֹתָיו אֵלֶיךָ שְׁחוֹחַ
שֵׁם לְסוּד הַחֲבָרִים מִקְשִׁיכִים ,
מִעַקַת הָעֵמֶל מִצּוֹא מְנוּחַ
לְבַתִּי וְהִיכְלִי הַגְּדִיכִים ,

De én nem mondom senkinek,
Ki nem kiáltom:
Legkedvesebbem hogy te vagy
A nagy világon.

Titkon kísérem lépteid,
S mindegyre híven;
Nem, mint az árny az utazót,
Csak jó időben.

De mint az árnyék nő, midőn
Az est közelget:
Nő búm, ha sötétedni kezd,
Hazám fölötted.

És elmegyek, hol híveid
Pohárt emelve
A sorstól új fényt esdenek
Szent életedre;

שֵׁם בְּמִקְהֵלוֹת נִשָּׂא בּוֹם בְּרִכּוֹת
בְּעַד טוֹב אֶרֶץ מוֹלְדֵת .
וְרִנַּנְתְּ הַתְּקוּנָה בֵּין הָאֲנָחוֹת
מִלְּשׁוֹנֵינוּ נוֹדֵדֵת . —

מָלֵא הַנְּבִיעַ אֶשְׁתָּה יְיָנִי ,
נִטְף בּוֹ לֹא יִשָּׂאֵר ;
תִּמְרֵי הַכּוֹס מְדַמְעֵת עֵינַי
לֹא תִדַּע עוֹד לְהִטְהָר . —

S kihajtom egy cseppig borát
A telt üvegnek,
Bár keserű . . mert könyeim
Belé peregnek !

Petőfi.

בְּטַחוֹ בּוֹ בְּכָל עֵת, עִם!

שְׁמוֹ הַלְאָה, הַחֲבָאוּ, אֲנִשֵּׁי קִטְנֵי אֲמָנָה
יִפְחִידְכֶם חֲמָגוֹר עָלַי יָמִים יָבוֹאוּ;
אֵל נֹרָא, אֲשֶׁר עָשָׂה הָאָרֶץ מִתְּחִיל
יִנְצְרֵנוּ, בּוֹ בְּטַחוֹ, בְּלֵב וְנַפֶּשׁ נֶאֱמָנָה • —

גַּם חַי הוּא לְעוֹלָמִים, אֵל שׁוֹמֵר עַמּוֹנוֹ,
כָּאֵב אוֹהֵב אֶת בְּנָיו יִתְמָכוֹנוּ וְרַעוּתָיו;
בְּמִצּוֹקוֹת הָאוֹיֵב יִלְחַמְנוּ בְּרִבְבוֹתָיו,
יִפְלֹטְנוּ, מִעוֹלָם, יָמֵינוּ מְגִנְנוּ • —

סוֹפֵת עַמִּים שׁוֹנִים, בְּרֹב אֱלֹפֵי הַשָּׁנֹת
חַיֵּשׁ קָל בְּאֵבֶק חוּצוֹת, וּבְשִׁחַק מְאֹזְנִים,
עַדֵּי אוֹכֵד כְּלַתְנוּ מֵאֲרָצוֹת הַחַיִּים: —
לוֹלָא הֶחֱבִיאֵנוּ יָדָיו הָאֵיתָנוֹת • —

A MAGYAROK ISTENE.

Félre, kislelkttek, a kik mostan is még
Kétkedni tudtok a jövő felett,
Kik nem hiszitek, hogy egy erős istenség
Őrzi gondosan a magyar nemzetet!

Él az a magyarok istene, hazánkat
Átölelve tartja atyai keze;
Midőn minket annyi ellenséges század
Ostromolt vak dühhel: ő védelmeze.

Az idők, a népek éktelen viharja
Elfujt volna minket, mint egy porszemet,
De ő szent palástja szárnyát ránk takarta,
S tombolt a vihar, de csak fejtünk felett.

פָּתְחוּ סַפְרֵי הַקְּרוֹת , וְגַם קִרְאוּ כְמוֹ
חֲרוֹתוֹת יַחַד שְׁמָה מִפְּלֹאוֹת יְמִין עֲזַרְתּוֹ ;
בְּהִירוֹת פֶּשְׁמֵשׁ , בְּעַת יֵצֵא מִחֶפְתּוֹ ,
בְּכָל מִדְרֹךְ בֶּן רֶגֶל תִּמְצְאוּ עֲקֹבוֹתָיו . —

שְׁטַף אֶלְפֵי נְשִׁים עֶבֶר עַל רֵאשֵׁנוּ ,
קָמְנוּ וּנְתַעֲוֹדֵד , נִצְלָנוּ מִמְצוֹלָה ;
וְעַתָּה בְּעַת קִרְבָּנוּ לְיִרְכַּתִּי חוֹף הַנְּאֻלָּה ,
תְּהוֹם מְצוֹקוֹת הָאֵלָה , אֵיכָבֶה וּבְלַעֲנוּ !

לְחֵשׁוֹב מִחֲשֻׁכוֹת רָשָׁע , כְּמוֹ אֵלָה , חָלִילָה
לֹא יַעֲוֶה אֵל מִשְׁפָּט , לֹא יִלְעַג לַנְּקִיִּים ,
לֹא יַחֲתֵל יְלוּד אִשָּׁה בֶן בְּבָנָיו הָעֲנִיִּים ; —
וְאִיךָ יַעֲשֶׂה זֹאת לָנוּ , אֵל נִזְרָא בְּעִלְיָלָה ?

Nézzetek belé a történet könyvébe,
Mindenütt meglátni vezérnyomdokát,
Mint a folyóvízen által a nap képe,
Áthuzódik rajta arany híd gyanánt.

Igy keresztülöltünk hosszú ezer évet;
Ezer évig azért tartott volna meg,
Hogy most, a midőn már elértük a révet,
Az utósó habok eltemessenek?

Ne gondoljuk ezt, ne káromoljuk őtet,
Mert káromlás, róla ilyet tenni fel,
Nemhogy egy isten, de még ember sem űzhet
Ily gúnyos játékot gyermekeivel!

הלא עם כבוד עֵוֹן, נִלְכַּד בְּשַׁחֲתוֹתָיו
הָיָה עִמָּנוּ, אִךְ כִּבְרַת גִּשְׁאֵי עַמִּל עֹנְיוֹ ;
אֵל יִסְרוּ בְּמִשְׁפָּט, וְכַפְּלִים מְאֹדוֹנָיו,
בָּבוֹא עִתּוֹ גַּם יִקַּח מִשְׁכָּרְתָּהּ צְדָקוֹתָיו . —

לָכֵן הָיָה תַּחֲוָיָה, בְּלֹא תִּזְכָּר לְנִצְחָה,
עַמִּי! בְּמַעֲטָה תִּהְיֶה, בְּתַפְאֲרַת עוֹלָמִים,
בִּיל יִהְגְּרוּ עֲמֻקֵּיהָ, וְהָרִידָה הָרָמִים
שִׁפְעַת שָׂדֵי יִשְׂאוּ כְּצִיץ קֹדֶשׁ עָלֶיךָ מִצַּח . —

A magyar nemzetnek volt nagy és sok vétke
S büntetéseit már átszenvedte ő ;
De erénye is volt, és jutalmat érte
Még nem nyert . . . jutalma lesz majd a jövő.

Élni fogsz, hazám, mert élned kell . . . dicsőség
És boldogság leszen a te életed . . .
Véget ér már a hétköznapi vesződés,
Várd örömmel a szép dertült ünnepet !

Petőfi.

A magyar nemzetnek volt nagy és sok vétkes
S büntetésit már átkönyvölte ő
De erénye is volt, és jainmal érte
Még nem tudjuk, hogy a jóra

בְּהַפְרָדֵי מֵאַרְצֵי.

בְּשׁוֹב חַיֵּי אֶרֶץ! אֶרֶץ הַגְּבוּרִים,
אֶרֶץ נְאוֹת חֶמְדָּה וְהָרִים יִרְקָנִים;
כָּל מַעֲיָנִי לְבָבִי יְהִימוּ בְּיֹאזְרִים,
עָתָה בָּעֵת אֶעֱזֹבְךָ, לָקַח לְמִרְחָקִים;
מוֹל עַמִּי וְאַרְצֵי יָד אֵל שְׁלַחַת,
אֲחֻלֵּי! בָּעֵת אָשׁוּב, יִפְרָחוּ בְּפִנְרַחַת. —

לֹא כְּפִסְגוֹת הָרֵי הַלְּוֹצִיָּה יִגְבִּיהוּ
וַיִּשְׁלִיגוּ בְּמָרוֹם הָרֵי גְאוֹתֶךָ;
לֹא כְּעַל שְׂדֵי פְּרָאֹנֶץ יִשִּׁירוּ וַיִּרְיעוּ
קִצְרֵי עֲמֻקֶיךָ, שָׁחָה אֶלְמָתֶךָ: —
בְּצִיץ נוֹכַל אֶרֶץ, וְלָמָּה לִּי פְּרָחִים?
עֲרֵי שְׂדֵרוֹ — וְעַמִּי כְּנִדְחִים! —

BIÚCSÚ.

Isten veled, hazám, bátrak hazája,
Isten veled, te völgy, ti zöld hegyek!
Gyermekreményeim s bánatim tanyája,
Isten veled, én messze elmegyek.
Ha visszatérek, boldogulva, hon,
Hadd lássam népemet virányidon.
Nem, mint Helvétia hótakart tetői,
Nem nyúlnak oly magasra bércei,
S tán szebbek a Provence daltelt mezői,
Mint dús kalászt-hullámzó téreid:
Virág mit ér? mit ér a bércz nekem?
Hazát kíván, hazáért ver szívem.

לְכֹל עַמֵּי תֵבֵל אֵל הַשָּׂאִיר לְנַחוּמִים.
בַּעַת נִפְלֵם מִטְמוֹן חֲמֻדָּה לְמִשְׁמַרְתּ;
מִצָּרֵי יְשִׁיחַ מַחְכְּמַת חֲרָטְמִים,
צָרַפֶּת תִּקְוָה עֵז קִיסְרָה מְסַפְּרַת;
לְרוּמִים וְלִיּוֹנִים חֲרָבוֹת טִירוֹתָם,
לְאַבְלֵי אֶרֶצִי, רַק כָּאֵב לְבוֹתָם.

עַל בְּקַעַת רַעְקָשׁוֹ, אֲשֶׁר הִהְפְּכָה לְצִיָּה
רַק רוּחַ חֲרִישִׁית תִּרְחַח מִסְכִּיב;
יֶאֱבֵל הַמְּגִירִי, עֲטוּף בְּרוּמִיָּה,
נָסוּ מִמֶּנּוּ צְלָלֵי הָאָבִיב: —
עַל שִׁפְתָיו רָסֶן — בְּלָבוּ מוֹעֵקָה,
עֵינָיו כְּדֹלֶף — אֶרְצוֹ מְבַלְקָה. —

Az ég egy kincset ád minden hazának,
S a nemzet híven őrzi birtokát;
Császárról szól a francia fiának,
Büszkén mutatja Róma ő falát;
Hellasnak kincse egy elomló rom:
Tiéd, hazám, egy szentelt fájdalom.

Hallgatva áll Rákosnak szent határa,
Ah régen hallgat immár a magyar!
S az ősök elenyészett nyomdokára
Az esti szellő új fővenyt takar;
Hallgatva áll a tér, szívünk szorúl,
S egy köny beszél hazánk nagyságirúl.

אֲטִיף אֶפִּיק דְּמַעוֹת כּוֹדִין עַל מִכְצָרְךָ ;
עַל רֹאשׁ הַר נִשְׁפָּה הַכֶּתֶל לִשְׂאִיָּה ;
תִּתְהַפֵּךְ בִּי נַפְשִׁי , בְּכֹל עֵת אֲזַכְּרֶךָ ,
מִרְאֵךְ כְּבִית קְבָרִים , מְחַכִּים לְתַחֲיָה ;
הוּא ! בְּחַרְט מַצְבוֹת כָּתְבוּ שְׁמָה : —
"פֶּה טָמוֹן גּוֹי גְדוֹל" — בְּיוֹם מְלַחְמָה . —

שֵׁם בְּקַעַת מְהֵאֲטֵשׁ תְּתַנּוּסִם לְדָרְאוֹן ,
עוֹד עַל תְּלִמְיָה דָם גְּבוּרִינוּ ;
שֵׁם נָפְלוּ בְּיוֹם הַרְג רִבְבוֹת בְּתַמְהוֹן ,
עוֹד נִפְזָרִים עֲצֻמוֹתֵם לְעֵינֵינוּ : —
אִיו גַּם אָבוֹן עַל קְבָרֵי הַחוֹרִים ,
עַל שִׂדְהַ הַקָּטָן רַק אֲכַל מְרוֹרִים . —

S egy köny Budáról, mely magas tetőjén
Sötéten áll, egy bús emlékezet,
Nagy sírköve hazámnak temetőjén,
S rá írva mind, mi véle elveszett;
Régen szétdönté az idő falát,
Kövén még látni a csaták nyomát.

S még áll Mohács, még áll! magasbra nőnek
Az új barázdán s régi hősökön
Kalászai; erőt ad a mezőnek,
Bár rég lefolyt, a férfivérözön;
Nincs kő határán, nincsen kunhalom,
De áll a tér, s nem vész a fájdalom.

ואכל תמרורים זה יעיק עד נצח
נפש עם יושב על שפת נהר דונה;
שוד שוטף הנָהָר - מחללי רצח
ודם המדקרים גדותיו גדות קינה: -
תהום אל תהום קורא ביליל בלהות,
והנהר הגדול ברכת דמעות. —

ובכל זאת אהבה גם בחרפת שפלותך,
ארצי כשה לפני גוזווי נאלמה;
בכל לפי אהבה גם בצעיה אלמנותך,
בקרבי קול הזכר: "אלמתך קמה". —
בעת אבד כל חזון ואין עוד נביא,
אקשור התקנה על קירות לבבי. —

S nem veszhet el, míg az ezüst Dunának
Nagy tükörén egy honfiszem pihen,
S magyar lakik a parton, s a hazának
Csak egy romlatlan gyermeke leszen ;
Buda-, Mohács- Nándornál elfutó,
Tán honom könye vagy te, nagy folyó?

Soh én szeretlek néma bánatodban,
Hazám, szeretlek könyeid között,
Égőn szeretlek özvegy fátyolodban,
Nehéz keserved melybe öltözött ;
Bájlón mosolygsz, mert bár sorsod kemény
Él még a sír felett is egy remény.

נִסְפּוֹת שְׁפֹתֶיהָ לִי מוֹר נִחָמָה,
בָּעַת אָרִים פְּעָמַי לָכֶת לְמַרְחָקִים ;
מֵעַי חֲמַרְמְרוּ, בָּעַת אֶעֱזוֹב הָאֲדָמָה
כָּל עוֹרְקֵי לִבִּי בִּיגוּנֵי נְמָקִים ; —
אֲךְ בְּקִרְבֵי קוֹל דּוֹבֵר : „בַּל תְּהִי לְשַׁחַת
אֲרָצִי, בָּעַת אָשׁוּב — תִּפְרָחֵי בְּפִרְחָתִי.” —

És most isten veled ; talán sokára,
Örökre tán, hazám, isten veled !
Rég eltűnt ismert bércid kék határa,
S tovább siet vándorló gyermeked ;
Ha visszatérek, boldogulva, hon,
Hadd lássam népemet virányidon.

B. Eötvös.

הַגּוֹלָה מֵאֶרֶץ

יָבִיט אַחֲרָיו מִהַגְּבֵעָה
הַנוֹסֵעַ וַיִּלֶּךְ הַלָּאָה ;
שָׁם בְּעֵמֶק מְקוֹם מוֹלְדָתוֹ
אֶרֶץ אֲבוֹתָיו — גִּפְשׁוּ מְלָאָה
מִכְּאֵב לִבּוֹ, רוּחוֹ הוֹמָה
מִכָּל שְׁפִיּוֹם קוֹל שׁוֹמֵעַ : —
"צֹאֲתָה לְשָׁלוֹם, אִישׁ נוֹסֵעַ !"

בְּמוֹרֵד הָרִים וְתַחְתִּית עֲמָקִים
עָרְפוּ יַפְנֵה הַנוֹסֵעַ ;
לוֹ יֵרְאוּ רַק הַשְּׁחָקִים
תַּחְתָּם אֶרֶץ תִּשְׁתַּרַע ; —
יִסַּע הַלָּאָה, אֵךְ גַּם בָּאוּ
יִסַּע עִמּוֹ, וְקוֹל שׁוֹמֵעַ : —
"צֹאֲתָה לְשָׁלוֹם, אִישׁ נוֹסֵעַ !"

ISTEN HOZZÁD.

Bérczről visszánéz a vándor,
Vigan int kies hazája,
Ott mosolyg a róna táj:
De a messze távozonak
Szíve vérzik, szíve fáj;
Zeng felé a búcsuszó:
„Isten hozzád bújdosó!“

Bércz alatt áll völgyek árnyán,
Csak felhőket lát honából,
Elmerült a róna táj:
Ám de búja nem maradt el,
Szíve gyászol, szíve fáj;
Zeng felé a távol szó:
„Isten hozzád, bújdosó!“

גִּזּוּ חֶלְפוֹ, הַרִים עֲמָקִים,
 לֹא יֵרְאוּ גַם הָעֵבִים;
 מִרְאָה אֶרְצוֹ כַּחֲלוֹם יַעֲוֶה,
 וּבַחֲזוֹיִים רָצִים, שָׁכִים; —
 נִשְׁאָר עִמּוֹ רַק כְּאֵב לִבּוֹ,
 נִפְשׁוֹ בְּקִרְבוֹ מִתְבוֹדֶדֶת:
 „בְּשָׁלוֹם חַיִּי! אֶרֶץ מוֹלֶדֶת! —“

עָבְרוּ יָמִים, חֶלְפוֹ שָׁנִים,
 מִחֶלְפוֹת רֵאשׁוֹ לְכָנוּת בְּשִׁלְג;
 וְעוֹד חַי בְּקִרְבוֹ זְכוֹן אֶרְצוֹ,
 אִם גַּם יִפְשׁוּט גִּזּוֹ בִּיֶּלֶק;
 מְכֹאֹב לִבּוֹ יִקְבְּרוּ עִמּוֹ,
 תְּאֻוֹת רוּחוֹ כְּמוֹתוֹ נוֹדֶדֶת; —
 „בְּשָׁלוֹם חַיִּי! אֶרֶץ מוֹלֶדֶת! —“

Bérc és völgy is elmaradtak,
Felhőt sem lát már honából,
Ábrándkép a róna táj :
Búja mint az ég kiséri.
Szíve vérzik, szíve fáj ;
Mély keservvel zeng szava :
„Isten hozzád, szép haza !“

Múlnak évek, fürte ősz már,
Elfeledte rég hazája ;
Ám a kedves róna táj
Síríg képben él előtte,
Szíve gyászol, szíve fáj,
S a halónak végszava :
„Isten hozzád, szép haza !“

Bajza.

הַבְּקָעָה.

בְּקָעָה נְעִימָה . אֶרֶץ אֲבוֹתַי .
 הַאֲרָאָה אוֹתְךָ עוֹד בְּיַמּוֹתַי ? —
 בְּאִשֶּׁר אֵלֶיךָ . אוֹ אֶקוּמָה .
 עֵינַי לְמוֹלֶךְ . — גַּם בְּתַנּוּמָה . —

כֹּל עוֹף יָבוֹא מֵאֲדַמְתְּךָ .
 אֲשֶׁאֵל . הֲתַחֲיִי עוֹד בְּשִׁלּוֹתְךָ ? —
 אֲשֶׁאֵל זֹאת עֲנֵנִי הָעֵבִים .
 וְגַם הָרוּחוֹת . רְצִים שְׂכִים . —

מַעֲנָה כָּלֶם לֹא יִנְחַמְנִי .
 בְּיָתוֹם נִעְזֹב . דִּלְפָּה עֵינַי .
 בְּדָד וְאֶבֶל . — נִפְשֵׁי תִלְהֶ .
 כְּצִמְחָה יָבֵשׁ עַל רֹאשׁ סִלְעִי . —

SZÜLŐFÖLDEM SZÉP HATÁRA.

Szülőföldem szép határa,
Meglátlak-e valahára ?
A hol állok, a hol megyek,
Mindenkor csak feléd nézek.

Ha madár jön, tőle kérdem,
Virulsz-e még szülőföldem?
Azt kérdezem a felhőktől,
Azt a suttogó szellőktől.

De azok nem vigasztalnak,
Bús szívemmel árván hagynak ;
Árván élek bús szívemmel,
Mint a fű, mely a sziklán kel.

בְּקֶעֱה נְעִימָה, בָּה נולדתי,
הֶרְחַק מֵאֵד מִמֶּד נִסְרַדְתִּי;
בְּעֶלְה נּוֹפֵל בְּיוֹם הַקָּרָה
הִלָּאָה נִשְׁאַתְנִי הַסְּעָרָה. —

שִׁיר הַבְּצִיר.

פְּנִינֵי שְׂמֻחָה יִטִּיף יוֹן
לְנַפְשׁוֹת,
טוֹב כִּי בֶן הוּא, גִּיל וְעֶדֶן
בְּכּוֹסוֹת;
תְּעַלֶּה מְעַלָּה שְׂמֻחָתֵנוּ
שְׂמִימָה,
וְרִגְבֵי דָאָגָה נִשְׁלִיךְ אֶרְצָה
הַפְּעָמָה. —

Kisded hajlék, hol születtem,
Hej tőled be távol estem!
Távol estem mint a levél,
Melyet elkap a forgószelel.

Kisfaludy K.

FÓTI DAL.

Fölfelé megy borban a gyöngy;
Jól teszi,
Tőle senki e jogát el
Nem veszi,
Törjön is mind ég felé az
A mi gyöngy,
Hadd maradjon gyáva földön
A göröngy.

לְגוֹף יִתְנוּ חֹזֶק מִסֶּעַד
 מֵאֲבָלִים,
 אֶךְ הַיּוֹן יִחַדֵּשׁ חַיִּים
 לְאֲמָלָלִים;
 בְּנֵי אִם אַחַת יוֹן וְנֶפֶשׁ
 בָּאָה וְאַחֹת,
 עֲדָנִים יִתֵּן, בְּטַל שָׁמַיִם
 בְּצַחְצָחוֹת.

FOTI DAL

גַּם הָאֲהָבָה תִּמְתַּק לָנוּ
 בְּבִפְלִים,
 אִם בֵּין גְּבִיעֵי יוֹן תִּרְמוֹז
 בְּעֵינַיִם;
 מְבֻלֵי שְׁמָרִים מָרִים אֲמָצָה
 עֲדָנִיהַ,
 אִם תִּשְׁחַק לִי גַם רַעֲיָתִי
 בְּסָנִיחַ.

Testet éleszt és táplál a

Lakoma,

De a mi a lelket adja

Az bora.

Lélek és bor két atyafi

Gyermekek ;

Hol van a hal, mely dicsó volt

És remek ?

Vig pohár közt édesebb a

Szerelem.

A mi benne keserű van,

Elnyelem.

Hejh galambom, szőke bimbóm,

Mit nevetsz ?

Áldjon meg a három Isten,

Ha szeretsz.

יְבָרְכֶךָ יְשׁוּעָה כִּי תִאָּחֲבֵנִי
יִנְתֵּנִי!

לְבִי בְּכֹס זֹאת עַל פְּנִים
נִשְׁאַתִּי;

יְקוּד אִישׁ בְּ רֵבִי, כְּמוֹ בְּכֹס זֹאת
שְׁלַחֲבִיתִי

לֹא תִכְבֵּי רַק בְּטַל אֶהְבֶּתְךָ —
שְׁלוֹתִי.

יְדִידֵי אָחִי! בֶּן מוֹלַדְתִּי,
יֵין שְׁתֵּה!

בְּשִׂמְחַת גִּילָה — גַּם בְּיוֹם אֶכְלֶךָ,
בּוֹ מַחְסָה;

רִפָּא יִרְפָּא מַחֲלַת רוּחְךָ
וְכָל פֶּרֶץ.

אֵין כְּמוֹהוּ סֵם תַּחֲבֹשֶׁת,
בְּאֶרֶץ —

Érted csillog e pohár bor,

Érted vív,

Tele tüzzel, tele lánggal,

Mint e szív ;

Volna szívem, felszökелne

Mint a kút,

Venni tőled vagy szerelmet,

Vagy bucsút.

Hej barátom, honfi társam,

Bort igyál.

Víg, komor, vagy csüggeteg vagy,

Csak igyál.

Borban a gond megbetegszik,

Él a kedv,

Nincs a földön gyógyerőre

Több ily nedv.

בְּגִמּוֹל יִשֵּׁן עַל נְשֵׁי אִמּוֹ,

וְלֹא יָפֹן,

עַמְלֵם יִשְׁכַּח קוֹדְרֵי נַפְשׁוֹ

בְּנִפְּוֹ;

עַמִּי וְאַרְצֵי שָׁנִים לְמֵאוֹת

אֲמַלְלוּ,

עוֹרוּ, נְבֵאִים; עֲתָה פְּנִיכֶם

יִצְדְּלוּ.

טוֹב כִּי יִהְיֶה אִישׁ הוֹנְגָרִי

בְּכּוֹס עֵינָיו,

טוֹב אִם יִרְיֵק לְצִמְאוֹן רוּחוֹ

עַסִּים יִינוּ;

”בְּעַד אֲרֻצָּנוּ!” יִצְעַק וְכוֹסוֹ,

יִנְבִּיחַ;

הָעֵת לְעֲשׂוֹת בְּעַד עַמֵּנוּ

הַגִּיעַ.

Borban a bú, mint a gyermek,

Aluszik,

Magyar ember már busúlt sok

Századig.

Ideje hogy ébredessen

Valaha :

Most kell neki felvirúlni

Vagy soha.

Bort megiszsza magyar ember,

Jól teszi ;

Okkal móddal meg nem árthat

A szeszi.

Nagyot iszik a hazáért

S felsivit :

Csakhogy egyszer tenne is már

Valamit.

עַקַת עֵמֶל מֶלֶךְ נָסִיר
וּכְלִימָה
זְרוּעַ וְקֶדְקֶד, נִם הַתְּשׁוּעָה
נְרִימָה;
אֵל עֲזָנוּ, אֵל אֲרָצָנוּ,
יֹשִׁיעַ,
כִּימִי קָדָם נִפְרַח, נְצִיץ,
נוֹפִיעַ. —

בּוֹאוּ רַעִים! בּוֹאוּ בְלָכֶם,
עוֹד אַחַת! —
שְׁתוּ מִמֶּתֶק יַיִן הַיְקָבִים,
רוּו גַּחַת!
חֲרֻדַת מְגוּר, שְׁטָנָה, מְרָמָה,
זְרוּ הַלְאָה,
עָפָה תְהִי כָל מַחְשַׁבַת רוּחְכֶם
בּוֹס מְלָאָה. —

No de se baj, máskép leszen

Ezután ;

Szóval tettel majd segítsünk

A hazán.

Ha az Isten úgy akarja

Mint magunk,

Szennyet rajta és bitor bünt

Nem hagyunk.

Rajta társak hát, igyunk egy

Húzamost ;

Bú, szerelmek, házi gondok

Félre most :

A legszentebb-, legdicsőbbért

Most csak bort,

De ha kellend, vérben adjunk

Gazdag tort!

אִישׁ מְגִירִי יְהִי חֶמְלֶךָ ,
וְהִרְאִשׁוֹן ,
אוֹתוֹ כֹּל אִישׁ יִשְׁמֹר וַיִּנְצֹר
כְּאִישׁוֹן ,
רֹאשׁ שְׂמֻחָתוֹ יִמְצֵא בִישַׁע
אִמְתּוֹ ,
יַפְעַת כְּסָאוֹ בְּאֶמְרָם בְּרוּךְ
לְעַמְתּוֹ . —

כֹּל אִישׁ יִדְרוּךְ עַפְרֵי אֶרְצֵנוּ ,
מְגִירִי יְהִי ,
בְּדַמִּי לִכְבוֹ יִלְחַם בְּעָרְהָ ,
אֶרְצוֹ הִיא ;
הַנִּפְרָדִים לְלִשׁוֹנוֹתָם ,
הִתְאַחֲרוּ !
וְכֹל מִמִּיכֶם יִפְרֹתוֹן ,
יִבְחָרוּ . —

A legelső magyar ember

A király :

Érte minden honfi karja

Készen áll.

Lelje népe boldogságán

Örömét,

S hír, szerencse koszorúzza

Szent fejét!

Minden ember legyen ember

És magyar,

A kit e föld hord s egével

Betakar.

Egymást értve, boldogítva

Ily egy nép

Bármí vésszel bizton bátran

Szembe lép.

מְשַׁלְחֵי מְדוֹן, מְחַרְחְרֵי רִיבוֹת,
יִגְרְשׁוּ,
מַרְעִים יִסְחוּ מֵאַרְצֵנוּ,
יִשְׂרְשׁוּ,
דָּמָם יִשְׁפֹּךְ לְנֹצָח,
כִּי־יֵן זֶה,
שְׂאוֹל תִּבְלַעְמוּ, מִשְׁמֵן בְּשָׂרָם
יִרְזֶה.

בְּאֲשֶׁר שָׁפְכוּ דָם עוֹרְקֵיהֶם
לְכַיּוֹרִים,
בִּימֵי קֶדֶם, אֱלֹהֵי שִׁבְעָה
גְּבוּרִים:
לְבָרִית קִדְשׁ גִּשְׁתָּה אֱלֹהֵי
הַגְּבִיעִים,
יִרְאֶה וְשָׁמַע, אֵל הַשּׁוֹכֵן
בְּרַקִּיעִים, —

Ellenség vagy áruló, ki

Hont tipor,

Meg ne éljen, fogyjon élte

Mint e bor.

Áldott földre szép hazánknak,

Drága hon,

Meg ne szenvedd soha őket

Hátadon.

S most hadd forjon minden csepp bor

Mint a vér,

Melyet hajdan frígyben ontott

Hét vezér;

S mint szikrája a szabadba

Felsiet,

Ugy keresse óhajtásunk

Az eget.

עֵין נִשָּׂא לְאֵל נֹרָא
 בְּעֵלִיָּהּ
 לְבוֹחֵינוּ , לְמַאֲוֵינוּ
 בֵּית תְּפִלָּה !
 נִשְׁתָּה הַבּוֹס , בְּעַד אֶרְצֵנוּ ;
 „יִשְׁמְרֵה אֵל ,“
 בְּיָמֵי קֶדֶם יְכוּנֵן אוֹתָהּ ,
 בְּעֵז וְחֵל !

לְתַלְמִיּה יִרְעִיף נִשְׁעֵי
 נְעֻמָּנִים .
 תַּחַת פְּצָעֵי דָם וְחִבּוּרוֹת
 לְנִשְׁאֲנָנִים ;
 כֹּזֶהר שֶׁמֶשׁ אַחֲרֵי סֶעַר ,
 בְּכַפְלָיִם ,
 זֵיזֵל פֶּלֶג מֵי הַבְּרָכָה
 בְּנִהְרָיִם !

Légyen minden óhajtásunk

Szent ima,

S férfi keblünk szent imáink

Temploma.

És ürítsü a hazáért

E pohárt;

Egy pohár bor a hazáért

Meg nem árt.

Érje áldás és szerencse

Mindenütt,

A hol eddig véremésztő

Seb feküdt.

Arca, mely az ősi bútól

Halovány,

Felderüljön mint a napfény

Vész után.

הוֹי בְּנֵי אֶרְצֵי אִם תִּתְאַחֲדוּ
בְּחֹבֶרֶת .

יִדְכֶם עַל הַרְדַּת הַצְּפוֹנִי
גִּבּוֹרֶת ;

יִשְׁעֵכֶם יִפְרַח , עַמִּים יִהְלְלוּ
שֵׁם כְּבוֹדְכֶם ,

בְּמַח תַּחַת צֶל הַצֶּדֶק ,
זֶה הוֹדְכֶם . —

בְּעַד הַצֶּדֶק נִתְּנָה מַפַּח
רוּחִנוּ .

עַל מִזְבְּחוֹתָיו נִקְרִיב בְּרָצוֹן
חַיִּינוּ .

”כֹּל מְאֵדְנוּ , בְּעַד אֶרְצֵנוּ
לְאֵל קָדוֹשׁ — “ !

וְאִזּוּ בָּעֵת שְׁלוֹם וְגַם בְּיוֹם קָרְבוֹת
נִרְיִם רֵאשׁ ! —

Hű egyesség tartsa össze

Fiait,

Hogy leküzdje éjszak rémes

Árnyait:

Künn hatalmas, benn virágzó

És szabad,

Bizton álljon sérthetetlen

Jog alatt.

S vér, veríték vagy halál az,

Mit kíván,

Áldozatként rakjuk azt le

Zsámolyán,

Hogy mondhassuk csend s viharban:

„Szent hazánk!

Megfizettük mind, mivel csak

Tartozánk.“

Vörösmarty,

אם איש אתה היה איש

אם איש אתה היה איש !

חלציה אור בנבר ,

בנשר העל אבר

אל תירא יד התעורה : —

תסתולל רק בחלשים ,

אשר ברפיון לב ננשים ;

ממלאי איל נודדה : —

בפלב אשר גובח

רק לאיש מנו בורח . —

אם איש אתה היה איש !

אל תבט ימין ושמאל .

עם הרשע לחם בלי חמול

ולא בפיה עשה מלחמה ;

HA FÉRFI VAGY,

Ha férfi vagy, légy férfi

S ne hitvány gyöngé báb,

Mit kény és kedv szerint lők

A sors idébb-odább.

Félénk eb a sors, csak csahol;

A bátraktól szalad,

Kik szembe szállanak vele . . .

Azért ne hagyd magad!

Ha férfi vagy, légy férfi,

S ne szád hirdesse ezt,

Minden Demosthenesnél

Szebben beszél a tett.

אל תשט מהמטרה ,
חיש בנה חיש הרם פסערה ,
ואחרי הפער דממה : —
אם נעשה אשר יזמת ,
בלום פיה — אם חכמת . —

אם איש אפה היה איש !
אם לנדיבות יעצת
וחיש לא תעשנה , לצת : —
דם לבק שפוך בעבורה ;
בכל גפשה ובכל מאודה ,
התאמץ , להציל כבודה ,
מרכסי איש אל תירא ;
יהיו חייה לבער ,
אם הכבוד ישאר . —

Építs vagy ronts, mint a vihar ;

S hallgass, ha műved kész,

Mint a vihar, ha megtevé

Munkáját, elenyész.

Ha férfi vagy, légy férfi,

Legyen elved, hited,

És ezt kimondd, ha mindjárt

Véreddel fizeted.

Százsorta inkább éltedet

Tagadd meg mint magad !

Hadd veszzen el az élet, ha

übecstület marad.

אם איש אתה יהיה איש !
היָקַר לֹא תִחַלֶּיךָ וְתָמַר
מִהַתְמַכֵּר הַשְּׂמֵר
בְּעַד פֶּת לֶחֶם וְאַגֹּרָה ;
כָּרֵם זֵלוֹת לָךְ עַל גְּחוּנָה
וְאֵל תִּתְעַמֵּר בְּרִצּוֹנָה ;
אֵל תִּתֵּן בְּאַפֶּךָ זְמוּרָה ;
טוֹב שֶׁקְ שׂוֹאֵל בְּדָלֶת
מִתְכַּרֶּיךָ בּוֹז — וְתִכְלֶת .

אם איש אתה יהיה איש !
עֲמוּד תָּמִיד עַל מְעַמְדֶּךָ ;
עֲשֵׂה בְּאֲשֶׁר תִּמְצָא יָדֶךָ
הִיָּה חֹק כְּאֵלֶּה וְאֵלֶּיךָ ;

Ha férfi vagy, légy férfi,

Függetlenségedet

A nagy világ kincséért

Árúba ne ereszd.

Vesd meg, kik egy jobb falatért

Eladják magokat.

„Koldusbot és függetlenség!“

Ez legyen jelszavad.

Ha férfi vagy, légy férfi,

Erős, bátor, szilárd ;

Akkor, hidd, hogy sem ember

Sem sors könnyen nem árt.

אל תכוף ראש לכל עֵבֶר ,
וְאִז תַּעֲמֹד , וְלֹא תִשָּׁבֵר
חַיֵּשׁ קָל בְּזִכּוּכֵי תַלְוֹן : —
אִישׁ אֲמִיץ רוּחַ וְנָבֵר
עַל אוֹיְבָיו תָּמִיד נָבֵר . —

הַמֵּתֵמָה.

גִּרְגֵן , גִּפְרֵד , בִּירְכֵי חֲדָרָיו ,
הִרְחַק מֵעִיר וְאָדָם יוֹשֵׁב
מִגִּיר גֵּאָה , — לֹא לְעֲדָרָיו ,
וְלֹא לְמַחְרָשָׁתוֹ לְבֹן הַיּוֹשֵׁב . —
"לָמָּה תַחֲיֶה חַיֵּי מְרִיכָה ,
בְּדָד שׁוֹמֵם - חַיֵּי בְעֵתָה ?
"קַח לְךָ אִשָּׁה נֶפֶשׁ מְשִׁיכָה ,
"קַח לְךָ אִשָּׁת חֵן לְעִזְרָתָה —
אֲךְ בְּנֵאוֹנֵנוּ עַל מִנַּת כּוֹסוֹ ,
יַעֲנֶה : "עוֹד יֵשׁ עֵת לַעֲשׂוֹתוֹ" . —

Légy tölgyfa, mit a fergeteg
Ki képes dönteni,
De méltóságos derekát
Meg nem görbítheti!

Petőfi.

PATÓ PÁL ÚR.

Mint elátkozott királyfi
Túl az Óperencián,
Él magában falujában
Pató Pál úr mogorván.
Beh más lenne itt az élet,
Ha egy ifjú feleség
Közbe vágott Pató Pál úr:
„Ejh, ráértünk arra még!“

תַּחֲתֵיו יִשָּׁח בֵּית מוֹשְׁבֵו ,
יְהִי לְמַלְתָּעוֹת הַזְּמַן לְמַלְקוֹחַ ;
קוֹרֵי עֶבְכִישׁ בְּמָבֹוא ,
סִיד הַקִּירוֹת בְּלִי הַמוֹחַ . —
מְחֻצֵית גְּנוֹ רוּחַ נָשָׂא
הַלָּאָה אֶל אַחַד הַהָרִים ;
"קָרָא לְבוֹנִים , פֶּן לִבְתָּה
"קִירוֹת בֵּיתְךָ לְגִיא מְגָרִים :"
בְּכַפּוֹ זָקְנוֹ , בְּיָדוֹ כּוֹסוֹ —
יָשִׁיב : עוֹד יֵשׁ עֵת לַעֲשׂוֹתוֹ" . —

בְּלִי מַסְעִים גַּן הַבַּיִת ,
גָּדְרוֹ נִהְרָם , עֲצִיו יִכְשׁוּ ;
תַּלְמֵי שְׂדוֹתָיו מְלֵאֵי שֵׁת
פְּרֵדוֹת מְגֻרְפוֹתֵיהֶם עָכְשׁוּ ;
"בְּרַפֶּת יֵאָכְלוּ עֲשָׂרִים בְּקָרִים

Roskadó félben van a ház,
Hámlik le a vakolat,
S a szél egy darab fődéllel
Már tudj' Isten, hol szalad ;
Javítsuk ki, mert maholnap
Pallásról néz be az ég
Közbe vágott Pató Pál úr :
„Ejh, ráérünk arra még! “

Pusztá a kert, e helyett a
Szántóföld szépen virít,
Termi bőven a pipacsnak
Mindenféle nemeit.

"ואין גם אחד לתבואתה ;
"יד לחק יתנו הנערים ,
"מכת עצלות בם פשתה ,
במנוד ראש למזהיר אותו
יענה : עוד יש עת לעשותו . " —

כל מלבושיו קרועים בלויים ,
גם בתנתו גם אפודו ;
"האם החדשים עוד לא עשויים ?"
ישאלו רעיו ואנשי סודו . —
בלעגי מעוג יקרצון עין :
"ערות בשרך , הלא נגלתה !
"צאן לאלפים , וכסות אין
"ליורש משפחת אפרתה ."
כל מענהו ללעגים אותו :
"הרפו , עוד יש עת לעשותו . " —

Mit henyél az a sok béres ?

Mit henyélnek az ekék ? . . .

Közbe vágott Pató Pál ur:

„Ejh, ráérünk arra még !“

Hát a mente, hát a nadrág,

Ugy megritkúlt. olyan ó,

Hogy szunyoghálónak is már

Csak szükségből volna jó ;

Híni kell csak a szabót, a

Posztó meg van véve rég . . .

Közbe vágott Pató Pál úr :

„Ejh, ráérünk arra még !“

כִּן תַּחְלוּפְנָה שְׁנוֹת חַיֵּיהוּ
בְּעֵצְלָתִים , בְּמִשְׁנֵה לַחֵץ ,
לֹא בְּאַשְׁמֹתוֹ רַע יִדְבְּקֵהוּ ,
מִחַלַּת אָבוֹתָיו לוֹ לְפָחֵץ ;
לָקַח זֶה בְּלִבּוֹ הַשְּׂרִישׁוּ :
"לִנְדִיב מְלֹאכָה לֹא יֵאָתֶה ,"
וְאַרְץ שְׂמֵנָה , אֲשֶׁר הוֹרִישׁוּ
עָקֵב לָקַח זֶה גִּשְׁחָתָה : —
הַמְּגִירִי גַם בְּיוֹם מוֹתוֹ
יִגָּאֶה : "עוֹד יֵשׁ עֵת לַעֲשׂוֹתוֹ ."

Életét így tengeri által,
Bár apái nékie
Mindent oly bőven hagyának
Soha sincsen semmije.
De ez nem az ő hibája;
Ő magyarnak születék,
S hazájában ősi jelszó :
„Ejh, ráérünk arra még !“

Petőfi.

הַתְּבִיל.

מְרַכְּבָה מוֹעֵקָה מִכַּבֵּד הַסֶּכֶל ,
לְשִׁבְרִים מִתְפַּצֵּצָה , בֵּן בְּעֵינֵי הַתְּבִיל ;
בְּכַבְדוֹת תִּתְהַפֵּךְ , אוֹפְנִיָּה יְשָׁנִים ,
הַשְּׁלֵבִים יִמְטוּ , גַּם לְאַחֹר גַּם לְפָנִים . —

בְּאֵדְרַת עֵתִיקָה , אֲשֶׁר נִקְרָעָה לְקָרְעוֹם ,
הַתְּבִיל לִי נִדְמָה , זִיו עֵשׂ וְסַם שָׁם גְּעִים ;
לְאַחַד אֱלֹהֵי הַסְּחָבוֹת אֵין אִישׁ יוֹדֵעַ ,
אֵין מַחֵט אֲשֶׁר יִתְפָּרֵן , כָּל חוֹט יִקְרַע . —

בְּרַחֲמֵי הָעוֹמְדִים עַל אֲשֶׁר הִבְרַכָּה
הַתְּבִיל , הַפַּעַם תִּשְׁטַפְּהוּ לְמַהֲפָכָה
שִׁבְלַת הַיָּמִים , וְהַפַּעַם אֵין נָטָף ,
בַּל תִּסּוֹב הַגִּלְגָּל , וְתַחַת קָמַח קָטַב . —

A VILÁG

A világ egy kopott szekér,
Haladna, de nem messze ér ;
Itt is törik, ott is szakad :
Sohse féljünk, hogy elragad.

A világ egy régi mente,
Moly, penész, por összeette,
Folt sem állja, foldani kár :
Cérna után szakad mindjár.

A világ egy tói malom,
Néha tenger vize vagyon,
Néha csepp sincs, ugy kiszárad :
A mint kéne, sohsem járhat.

כְּתוֹפֵשׁ כְּנֹר זָקֵן בְּלִי כַח וּמַח.
בַּעַת שָׁכַח נְגִינֹתָיו יִדְכָא וַיִּשׁוּח׃
וְרַק תְּהַלֵּת זְמִירָה אֶהְיֶה תַעֲנֶנְהָ שִׁפְתֹתָיו
כִּן לַעַת זְקִנְתּוֹ הַתְּבַל עַל מְסֻבֹתָיו. —

מְלוֹן אֲרָחִים הַתְּבַל בְּלִי חֲלוֹן וְדָלַת׃
בְּקִיץ בּוֹ תִהְיֶה לְחֵם וְשָׂרֵב לְמֵאֲכֻלַּת׃
וְסוֹפֵת קָרַח בְּסִתְיוֹ תִסְעֶרְךָ מִמְּקוֹמָךְ׃
כִּן בְּמְלוֹן זֶה לְעוֹלָם לֹא תִמְצָא שְׁלוֹמָךְ׃

כְּאִישׁ שְׁבוֹר אֲשֶׁר יִמְצָא בְּכָל אָבוֹן כְּשִׁלּוֹן
וְגַם יִפּוֹל בְּכָל מְצָעָדָה אֲשֶׁר יִצְעַד בְּקִיקְלוֹן׃
כִּן גַּם הַתְּבַל הָאִישׁ יִקְפֹץ עָלֵי הָרִים
וְעַל הָרֶךְ הַסְּלוּלָה עֹקֵב רִגְלָיו לֹא יָרִים. —

A világ egy vén muzsikás,
Nem tud ő már kezdeni mást;
Minden hangból hűz csak felet,
Minden nap egy nótát feled.

A világ egy rozzant csárda,
Rosz menedék télbe nyárba;
Télbe fázol, nyárban ázol:
Mégis benne éjtszakázol.

Részeg ember ez a világ:
Ötször, hatszor egy nyomba hág;
Kész ugorni hegyen völgyön,
S felbukik a síma földön.

Arany.

הַרְעָה.

נִסַּע הַלְאָה עֲדָרֵי ,
עִמָּם קוֹל פְּעֻמוֹנָם ,
וְעוֹד תִּבְטְנָה עֵינַי ,
לְמוֹלֵךְ בְּקַעַח נְעִימָה. —

מִלְפָּנִים הִלַּכְתִּי
עָלוּ עַל שְׂדוֹתַיךְ ,
וּלְקוֹל זְמֶרֶת חֲלִילִי
הִד עָנּוּ הַהָרִים. —

וַעֲתָה גִלְמוֹד אֶעֱמֹד ,
בְּרֹד עַל רֹאשׁ סְלָעִים ,
אִשָּׁא עֵינַי סָבִיב ,
מִזְרָחָה מְעַרְבָה. —

A BOJTÁR.

Messze cseng már a kolomp,
Elhaladt a nyáj,
S még mindig rajtad szemem
Ó te kedves táj!

Máskor vígan jártam én
A kies mezőn,
Sípom zenge völgyeken
Zenge a tetőn.

Most órákig állok e
Sziklabércz felett,
Hol szememnek nyitva van
Nyugot és kelet.

מְרַחֵבִי זֶה הַכֶּכֶר
בְּנַעַם חֵן יִזְהִירוּ ;
נֶחַל גְּבֻעָה וְאָחוּ
בְּמַהֲרַת הַרְקִיעַ . —

אוֹלָם כָּל־סֵם יִחַד
נִפְשֵׁי לֹא יִשְׁמָחוּ .
נֶחַל גְּבֻעָה וְאָחוּ
אֲבִיט קוֹדֵר שְׂחוֹתָ . —

תּוֹנֵת לְבִי אִשָּׁא
לְהַר וְעֵמֶק עֵמֶץ ,
גַּם נֶשֶׁם לֹא תִעֲזֹבֵנִי
וְגַם בְּחֵלוֹם בְּעַת אִישׁוֹן . —

שָׁם בְּעֵמֶק מִשָּׁה
צָפוֹן-קֶן יוֹנְתִי ,
נֶשֶׁם בְּאֶהֱל יוֹשְׁבָה ,
אֲשֶׁר כָּל יוֹגֵנִי תִסַּב .

Nyitva a kiterjedett
Mérhetetlen kék,
Látszik róna, hegy s patak,
Tiszta mint az ég.

Hajh de nekem a kies
Róna, hegy, patak,
A derült, a tiszta ég
Elborúltanak.

Búbánat megyen velem
Völgyn halmokon ;
Búbánat viraszt sötét
Éjszakáimon :

Itt alant a völgyben áll
Egy kis nádkarám,
Benn lakik, ki e veszélyt,
E kint hozta rám.

כְּבַעַלְת הַכְּשׁוּפִים

תִּמְשַׁכְּנִי אַחֲרֶיהָ

נַעֲמָה יָפִי פָּנֶיהָ

בַּחֲלָחֶלְהָ יִמְלֵאֵנִי

יוֹנְתִי תִמְתֵּי !

פֶּתְחֵי נָא חֲלוֹנֶךָ

נָא הַבִּיטִי הֵנָּה

רֵעֶךָ בִּיחַל יַעֲמֹד

פָּנָיו כַּצֵּיץ נוֹכַח

יֹרִיד רֵאשׁוֹ אֶרְצָה

לְבוֹ חָלַל בְּקִרְבּוֹ

בְּאַהֲבָתוֹ גִּיעַ —

אֵךְ לַחֲנַם אֶקְרָא

לֹא תִשְׁמַע שׁוֹעֲתִי

תִּשְׁאַנֶּה הָרוּחַ

עַל הָאָחוֹ תִשָּׁב —

E tündér varázsla meg
Ő von engemet,
Édes képe tölti be
Fájó szívemet.

Kis galambka, szép leány!
Nyisd meg ablakod,
Nézz ki a tető felé,
Itt áll pásztorod.

Arcza halvány s hervatag,
Mert beteg szegény
Szerelemben elveszett
Bús bojtárlegény.

Hasztalan kiáltozom —
Ő nem hallja meg;
Szél üvölt az ormokon,
Zúg a rengeteg.

עֲנֵנִי אֲדִי כֶסֶף,
טוֹהַר כְּכָבִי שָׁמַי; וְ
עֲדְרֵי הַלְּאָה נִסְע
לֹא אֲשַׁמַּע פְּעֻמוֹנָם.

בְּשָׁלוֹם חַיִּי יִפְתֵּי ,
גַּם אַתָּה בְּקָעָה נְעִימָה;
רַעְיָם יִסַּע הַלְּאָה ,
וְעִמּוֹ יִסַּע כְּאִבּוֹ. —

לוֹ הַדְּמָעוֹת.

לוֹ הַדְּמָעוֹת בְּסֶתֶר אֲבָבָה
לְנִטְפֵי פְּנִינִים יִהְפְּכוּ ,
לְצֹאֲרֵי רַעֲיָתִי הַנְּעִימָה
חֲרוֹזֵי חֲמֻדָּה יִשְׁטַחוּ.

Elsötétedett az ég
Hosszas búm alatt,
Nem hallik már a kolomp
A nyáj elhaladt.

Isten hozzád, szép leány,
És te kedves táj!
Elmegy a bojtárlegény,
El, de szíve fáj! —

Bajza.

HOGY HA TITKOLT.

Hogy ha titkolt könyeimből
Néha néha gyöngy is válna,
Az a kis lyány porszem helyett
Szemenszedett gyöngyön járna.

לולא אלפי אנחות לבי
יהיו לפרח אחד געים,
מצע רעיתי הנעימה
רצוח בפערונגת הודאים. —

לו אהבתי תהי השמש
נגדה לעולם לא יאסף,
אז הלילה פיום יאיר : —
תמיד לרעיתי אבסוף. —

בְּאִמְרֵךְ לִי רֵאשׁוֹנָה.

בְּאִמְרֵךְ לִי רֵאשׁוֹנָה ; כִּי תֹאחֲבֵנִי,
הַיְדַעַת רַעֲיָתִי, מַה זֹאת אִמְרָתְךָ ?
יְהִי הַכֹּל כָּזֹב, אֲשֶׁר בְּפִיךָ דִבְרָתְךָ,
וְאִמַּת רַק הַמֶּלֶךְ, כִּהָ לַבְּכֹתָנִי. —

Ha ezredik sohajtásom,

Egy egy violává lenne

Az a kis lyány violából

Vetett ágyon pihenhetne.

Ha nap lenne szerelmemből

So' sem lenne tudom éjjel . . .

Megállnék a rózsám felett

Örök lánggal, örök fényvel!

Tóth K.

ESDEKLÉS.

Midőn először mondád, hogy szeretsz,

Értéd- e angyal, mit jelent e szó ?

Legyen hazugság minden, mit tudok,

Csak e szavad, csak ez legyen való !

בְּאִמְרוֹךְ לִי רֵאשׁוּנָה , כִּי תִאָּהֲבֵנִי ,
מִרְגֵּשֶׁת קִדְשׁ עֲרֻקֵי נִמְלָאוֹ ,
אִמּוֹנָה וְגַם תִּקְוָה אֶל לִבִּי בָּאוֹ ,
לְעוֹלָם עַד אָנוּעַ , זֹאת הַשְּׂמִיעֵנִי . —

בְּאִמְרוֹךְ לִי רֵאשׁוּנָה , כִּי תִאָּהֲבֵנִי ,
עֲצֻמוֹתַי מִשָּׁל עֵדֶן הַחֲלָצוֹ ,
חַיִּים בְּאִמְרוֹסִים , שְׁפִתֶיךָ פָּצוּ ,
קָחֵי נַפְשִׁי , אִם כֹּה נַפְשֶׁךָ תִּבְיֵנִי . —

הִדְבֵּר הַבְּרָת לִי כִּי תִאָּהֲבֵנִי ,
אֵל תִּשְׁכַּחֵי לְעוֹלָם , בּוֹ חַיֵּי רוּחִי ,
כִּחַיֵּי אָנוּחַ , בְּאִשֶּׁר תִּנּוּחִי ,
וּכְמוֹתַי אֲלִין בְּאִשֶּׁר תִּלְיֵנִי . —

Midőn először mondád, hogy szeretsz,
Örökre hallám én a szent igét;
Hitem, reményim hozzá nőttek,
Ha vesztenem kell, nincs számomra véd.

Midőn először mondád, hogy szeretsz,
Éltemhez újabb éltet nyertem én:
Két életem van, mindkettő tiéd,
Ha halni kell, csak a halál enyém.

Légy hü szavadhoz, légy örökre hü!
Ifjad szerelmi vágygyal esdekel,
Egy szó igazságán függ mindene —
Egy szó miatt, oh lány, ne veszzen el!

Vachot S.

השאלה.

אָדום רָדִיד פָּנִיךָ יִתְנוּסִם , —

אִישׁוֹן עֵינֶיךָ יִהְיֶה לִּי כְּנֶס ;

אֲשָׁאֲלֶךָ רַעֲיָתִי הַתּוֹכֵל תַּת ,

לִבֶּךָ לִי לְאַחֲזָה ? בָּא הָעֵת ! —

לֹא רַעֲיוֹנֶיךָ בְּרַעֲיוֹנֵי ,

לֹא גַם לְשׁוֹנֶיךָ תִּהְיֶה כְּלִשׁוֹנֵי ,

אֲתֵן בְּעַד אֲהַבְתֶּךָ כָּל הַזֵּנִי ;

אִם תֵּאָכְלִי — אִין שְׁלֹו — כְּמוֹנֵי —

וְהִיא בַּפְּרָחַת .

הַתּוֹכֵל צִוּוֹת לְנֹצֵה פְּרָחַת ,

בְּעֵת צֵאת הַשֶּׁמֶשׁ לְסִגּוֹר גְּבוּעִיָּה ?

בֵּן תְּעוֹרֵר אֲחֶכָּה בְּעֵינֵי רְאִיָּה

עֲלֶמָה בַּת נָעִם , כָּל לֵב מְשֻׁמַּחַת . —

PIROS A TE.

Piros a te kendőt, lobog is,
Fényes a te szemed, ragyog is,
Eszem a szép szemed de bogár,
De a szíved kis lány csapodár.
Gondolnád azt, mint én, angyalom,
Szeress belém, én azt gondolom,
Szeress bélem kedves, ha lehet;
Nem kívánok aztán egyebet.

Erdélyi.

A VIRÁGNAK

A virágnak megtiltani nem lehet,
Hogy ne nyiljék, ha jön a szép kikelet;
Kikelet a lány, virág a szerelem,
Kikeletre viritani kénytelen.

אֶהְבֶּתִיךָ יוֹנָתִי! אֶהְבֶּה נְצַחַת,
מֵעַת אִישׁוֹנֵי מוֹלֶךְ הַרִימוֹתִי,
לֹא אוֹכַל לְשִׁמוֹת מִיָּד — חֲלוֹתִי!
הִבְעֵר בְּעֲצֵמוֹתֵי כָּאֵשׁ מִתְלַקַּחַת. —

וּבְעֵמְקֵי לִבִּי, רַק שְׂאֵלָה אַחַת
אֲשַׂאֵל, הַרְק אוֹתִי לְבִדִי תִאָּהָבִי?
עֲנִינִי רַעֲיָתִי — הִשְׁלַכְתִּי יְהָבִי
בְּמַעֲנָה שְׁפַתְךָ, כְּאִישׁ נוֹפֵל לְפַחַת. —

אָךְ אִם כָּבֵר בָּא הַנֶּשֶׁק לְקַחַת,
וְשׁוֹשֶׁנֶת עֵמְקֶךָ לְאַחַר לַחֲבֹל,
נַע וְנָד אֶהְיֶה לְעוֹלָם בְּתִבֵּל,
אוֹ אֶפִּיל נַפְשִׁי לְאַבְדוֹן שְׁחַת. —

מַעֲנֶךָ יְחִינִי כְּרַפָּאוֹת מְרַקַּחַת,
כְּהִילָל בֶּן שַׁחַר הַנְּחִי צְעֵדוֹתִי,
הִתְהַלְכִי לְפָנַי כְּאוֹר עַל נְתִיבוֹתִי,
בְּרִית אֶהְבְּתֵנוּ מֵאֵל מְכַרְכַּת. —

Kedves babám, megláttalak, szeretlek!
Szeretője lettem én szép lelkednek —
Szép lelkednek, mely mosolyog szelíden
Szemeidnek bűvösbájos tükrében.

Titkos kérdés keletkezik szivemben:
Mást szeretsz-e, gyöngyvirágom, vagy engem?
Egymást űzi bennem e két gondolat,
Mint öszszel a felhő a napsugarat.

Jaj ha tudnám, hogy másnak vár csókjára
Tündér orcád tejben úszó rózsája:
Bujdosója lennék a nagy világnak,
Vagy odadnám magamat a halálnak.

Ragyogj reám, boldogságom csillaga!
Hogy ne legyen életem bús éjszaka;
Szeress engem, szívem gyöngye, ha lehet,
Hogy az isten áldja meg a lelkedet.

Petőfi.

לְרַעֲיָתִי.

נֶשֶׁם אֵין בְּאָרֶץ,

לֹא יֵרָאוּ עֵבִים,

וּבְכָל זֹאת מְלַבּוֹשֵׁי

מְזֻרֵם נְרַמְכִים. —

בְּכַה אֶבְכָּה תָמִיד,

וְאֵיךְ יִיבְשׁוּ שְׁלֵמוֹתַי?

אִם בְּנִהָר שׁוֹטֵף

יִתְכוּ מִי שְׁאֵגוֹתַי? —

עֵינַי אַחַת תִּדְמַע;

תִּדְלוֹף מֵאֵין הַפְּנוֹת

תּוֹרִיד גַּם הַשְּׁנִית,

נִסְפִי מִי הַתּוֹגוֹת. —

SEM ESŐ NEM ESIK...

Sem eső nem esik,
Sem felhő nem látszik,
Mégis az én bundám
Két oldalról ázik.

De hogy is ne áznék,
Mikor mindig sirok,
Bánatim árjával
Már többé nem birok.

Sir az egyik szemem,
A másik könnyezik,
Sirjon mind a kettő,
Mint a sebes eső.

רְעִיתִי חִבְּצָלָתִי!
לוֹ עַל צוּרְגִיךְ
אוֹכַל הַשּׁוֹת רֵאשִׁי.
לְאֲרוֹת דְּוֹדְאִיךְ: —

לוֹ רַק סְמָדָד אֶחָד
מִמְצַחֶךָ הַנָּאָה: —
לְעֵינַי הַיְבֹשָׁה
מֵהָר אֲזוֹ תִרְאֶה. —

Lehajtom fejemet,
Rózsám, a válladra,
Hullatom könyemet,
Hó szintü nyakadra.

Népdal.

איכָה.

איכָה אֶבְנֶיךָ, אֵיךְ אֶקְרָאךְ?

רְעִיתִי הַגִּידִי!

הָאֵם שׁוֹשְׁנָה אוֹ חֲבֻצֶלֶת,

כִּי כְמֵרְאִיָּהֶם מֵרֵאךְ? —

אֵין לַפְּרָחִים רְגִשׁוֹת לְכַב,

אֶל תְּהִי לִי פֶרַח,

נָא הַשְׁאֲרֵי רַק רְעִיתִי,

בְּבִרִית אֶהְבֶּה לְעוֹלָם. —

איכָה אֶבְנֶיךָ, אֵיךְ אֶקְרָאךְ?

הָאֶקְרָאךְ כּוֹכַב שַׁחַק,

כִּי הָאָרֶץ מִחֲשָׁבֵי חַיִּי,

וְנִתְיֹבֹתִי תִנְחִי? —

נָגַה זֹהָר לַכּוֹכָבִים.

נָא אֶל תְּהִי לִי כּוֹכַב,

הַשְׁאֲרֵי לִי רַק רְעִיתִי

בְּבִרִית אֶהְבֶּה לְעוֹלָם. —

VIRÁGNAK MONDANÁLAK.

Virágnak mondanálak,

A rózsza s liliom,

Mint egy tőnek virági

Virulnak arcodon.

De a virág nem érez,

Ne légy virág nekem. . . .

Maradj kedves leánynak

S légy hű szerelmesem !

Csillagnak mondanálak,

Mely est koránya lett.

Virasztva édes álom

S édesb titok felett.

A csillagfény hideg fény,

Ne légy csillag nekem. . . .

Maradj kedves leánynak

S légy hű szerelmesem !

הַאֶקְרָא אוֹתָהּ עַמּוּד שַׁחַר

כִּי בִזְהָרוּ תִצְיָצִי ?

וְרוּם וְתַחַת רְסִימֵי גִילָה

לְקַרְאֲתֶךָ יִשְׁלַחוּ ?

יִמְהַר לְחַלּוֹף זֵיו הַשַּׁחַר,

אֵל נָא תְהִי כְמוֹהוּ,

הַשָּׂאֲרֵי לִי רַק רְעִיטָי

בְּכַרִּית אֲהַבָּה לְעוֹלָם. —

אוּ הֵי פָּרַח, וְגַם הִצְיָצִי

עַל לְבִי וְזִרְוֵעֵי,

אוּ הֵי כּוֹכֵב, וְגַם הָאִירֵי

לִי בְּתִלְאוּבוֹת תְּחִי ; —

הֵי פֶשַׁחַר, בְּטִלְלֵי גִילָה

הָרוּי אִישׁוֹן עֵינַי,

אֲחֲלֵי ! בְּמֶרְחָבֵי זֶה הַתְּבֵל

יִחִידָה ! הֵי לִי הַכֵּל. —

Hajnalnak mondanálak

Mely hogyha felköszönt,

Ég és föld mosolyogva

Örömkönyűket önt.

A hajnalláng muló láng,

Ne légy hajnal nekem. . .

Maradj kedves leánynak,

S légy hű szerelmesem !

Vagy légy virág s virulj fel

Itt híved kebelén ;

Légy csillag, fényt sugárzó

Balsorsom éjjelén ;

S hajnal, mely harmatot hoz,

Örömkönyvet nekem. . .

Oh légy a nagy világon

Egyetlen mindenem !

Gyulai.

עִוְרָה.

(אחר אחוזו מן החמשים אשר העתיק בנו הב' בנימין זאב שיחי)

אם תִּבְעַר אֶהְבֶּת אֶרְצֶךָ
בְּלִבְךָ בִּשְׁלֹהֶבֶת,
וּמְרִי עֵנִיָּה יֹאכְלֶךָ
כִּיחֹד אִשׁ צָרְכֶת.

פְּרִי שְׂפָתֶךָ אוּ פְרִי כַּף
עַל מִזְבְּחָהּ הַקְרִיבָה,
וְאִם יֵשׁ גַּם לְאֵל יָדֶךָ
בְּחֶרֶבֶךָ רִיבָה רִיבָה —

אם תִּשְׁוֶה רַק אֶהְבֶּתָה
לְבַדָּה תְּעוֹרֵר אוֹתְךָ,
וְאִם תַּעֲשֶׂה שְׁמַע בְּקוֹל מַלְאָךְ
נְהוּלֶךָ לְנַחֲוֹתְךָ —

וְכִי תִצֵּא לְמִלְחָמָה
בְּמִזְרֹק דָּם יְהִי לְבָבְךָ,
אוֹת בְּרִית אֶהְבֶּתְךָ יוֹל
לְעֵינַי כֹּל בְּמִסְבָּךָ —

INTÉS.

Ha szíved a hazáért
Ugy lángol es eped,
Hogy vérező keservek
Miatt majd megreped :

Zengj, tégy. csatázz, kinek mint
Adák az istennek,
Oltári a hazának
Hogy füstölögjenek.

Ha zengsz, csak honszerelmet
Súgjon minden dalod ;
Ha tészs, hiven kövessed
Meghívó angyalod.

Ha még csaták élébe
Szakítsd föl kebledet :
Meglátjuk a kiömlő
Vérben szerelmedet.

Erdélyi.

מִזְמוֹר לְהַזְכִּיר.

ביום הציב מצבת כבוד להמריץ המפאר Michael Vörösmarty

בעיר שטוהלווייסענבורג 6. Mai. 1868.

„כבוד חכמים ינחלו“ (משלי ג' לח)

מִי זֶה גּוֹי גָּדוֹל ? עִם יְכַבֵּד אֶת חֲכָמָיו,
וַיִּתְהַדָּר בְּמַלְיָצָיו גַּם אַחֲרֵי מוֹתָם,
כִּי אַחֲרוֹן עַל עֶפְרָה, כָּמוֹ כּוֹכְבֵי שָׁמַיִם
לְתַפְאֶרֶת עֲזָמוֹ יִשְׁאַרוּ שְׁמוֹתָם. —
שֵׁם לִוְחָמִים וְגִבּוֹרִים אִם יֵאָרֶיךָ אֱלֹפִים
הַדָּר שֵׁם כְּבוֹד הַמַּלְיָץ עַד בְּלַתִּי שְׁמַיִם.

לָכֵן יִתְחַשֵּׁב בֵּין עַמִּים הַגְּדוֹלִים
עִם יוֹשֵׁב בְּאֶרֶץ פְּנּוּגִיָּה הַכְּרוּכָה,
שֵׁם מִבְּאֵר תּוֹשְׁבֵיהָ מִי יִשַׁע הַזֹּלִים,
שֵׁם אֲוֹתָהּ הַחֲכָמָה לָהּ מוֹשֵׁב מְנוּחָה.

EMLÉK-KÖLTEMÉNY

Vörösmarty Mihálynak

a székesfehérváron 1866-ik év Május 6-án felállított emlék-szobor alkalmából írt Költemény. Héber szövegből magyarra fordította **Dr. Kohut Sándor** székesfehérvári főrabbi.

Melyik nép nagy? Az mely bölceit tiszteli,

Sőt már megholt költőivel dicsekedik!

Mint az égboltozat csillagokkal teli,

Hazájukat azok fénynyel úgy betöltik.

Mert ha a hősök neve évezrekik nyul:

A költő nagysága él minden időn túl.

Azért szintén a nagy népek között buzog,

Megáldott Panoniának dicső népe,

Melynek áldasforrásából csak üdv bugyog

S melyben él a költészet igéző képe.

בְּעִיר מְשַׁחוּ וְגַם קָבְרוּ מִלְּפָנִים מִלְכֵיהֶם
עַתָּה קְבוּרַת כְּבוֹד יַעֲשׂוּ לְמַלְיָצֵיהֶם. —

אֲשֶׁרֵי גֹי נֶאֱדָר יַחֲזִיק בְּשֵׁפֶת אֲבוֹתָיו,
עַלְיוּ יִרְדּוּ זָרִים, אֵךְ שִׁפְתוֹ אֲתוּ,
בְּלִשׁוֹנוֹ יִגְבִּיר אִם מִמּוֹ אֲשִׁיּוֹתָיו,
כֹּל יֵאבֵד לְנֶצַח — עַט סוֹפְרִים עִמּוֹ : —
אִם הָבּוּ לְשִׁאֵיהָ מִבְּצָרָיו — מִפְּרָצָיו,
יִשׁוּבוּ לְהַבְנֹת מִסוֹפְרָיו וּמַלְיָצָיו. —

אֲשֶׁרֵיךְ עִם הַיִּגְרִי גֹי שׁוֹמֵר לְשׁוֹנוֹ,
וּבְכָבוֹד חֲכָמָיו יִתְהַדֵּר יִתְפָּאֵר,
עִם יְכַבֵּד אֶת סוֹפְרָיו — עִם מְלִיצָיו גְּאוּנוֹ
עַד עוֹלָם יָקוּם יִתְכַוֵּן יִשְׁאֵר. —
עִם יִצְבּוֹר לְמַלְיָצָיו בְּעַד כָּל שִׁיר בְּלֵב גִּילָה
צְרוּרֵי זָהָב לְמִשְׁכַּרְתָּ — לוֹ נְאוּהָ תְהַלָּה. —

Hol királyokat koronáztak s temettek,

Ott koszorús költőnek szobort emeltek.

Üdv oly népnek, ! mely birja ősei nyelvét,

Leigazhatják, de nyelve birtokában

Hatalmas — s bár megíngatják erősségét

Uj erőre ébred irói tollában.

S essék bár össze hatalmának világa

Költőiben fölzöldül élte virága

Üdv magyar nép neked ! Hogy nyelvedet véded

Hogy bölcseidben magadat tiszteled meg ;

S mert iróid s költőid a te büszkeséged,

Örökig fennálva szilárdan maradsz meg,

Mely nép — Kincshalmazát költőknek szenteli,

Szerény dicsénekiem méltán azt illeti.

יש עוד עם אחד מְפֹרָח תּוֹצְאוֹתָיו,
מוֹשְׁבוֹתָיו בֵּין עַם הַגְּדִיב מְפֹרָיִם,
עַם יְהוּדָה — עַם שׁוֹמֵר לְשׁוֹנוֹ וְאַרְחֻוֹתָיו,
וְגַם יִכְבֵּד בְּפֶה וְלֵב מְלִיצֵי הַיְקָרִים; —
בְּיוֹם תַּחֲגֹג מְלִיצִים שְׂפַת הַוּנְגָרִית הַצְּעִירָה
עֲטָרַת כְּבוֹד לָהּ תַעֲנוּד אַחֻזָּתָה הַבְּכִירָה.

שֵׁם Vörösmarty גַּם בְּאַהֲלֵי שֵׁם וְעֶבֶר
עַם שִׁיר קוֹל הַקּוֹרָא לְעוֹלָם יוֹבִירוּ,
שִׁיר יִתֵּן לְעַם גְּדֵבָא נַחַם וְשִׁבְר
בְּלֵב כְּפוּף וְלֹא נִשְׁבֵּר גַּם שָׁם יִשִּׁירוּ:
נְבָאִים גְּדֵבָאִים אֶלְפֵי שָׁנִים יְהִימוּ,
יִצְפוּ לְיוֹם גְּאֻלָּה וְעַתָּה עוֹד לֹא הִשְׁלִימוּ.

Ezen nemes nép keblében él elszórva

Még egy nép — származására nézve: keleti;

Júda népe ez, mely nyelvét magába zárva,

Költőit szive mélyéből dicsőíti;

Ha költőjét a magyar nyelv megénekli,

Idősb nővére koszorúval ékíti.

Éber hajlékiban Vörösmarty nevét,

„Szózatában“ mindig fogják emlegetni,

Mert a nyitgzott nép --- vigaszát s reményét

Annak szívből buzgó énekében leli. —

Azt — megtört szivek évezrekig rebegik,

Mig a megváltás ideje be nem tellik.

תְּקוּנֵי הַדְּפוּס

צד 9. שורה 8 — תחת הַשְּׂבוּנוֹ צ"ל הַשְּׂבוּנוֹ — 14, 11. תִּיחַל
 יִחַל 16, 7. וְעַפְּרָה — וְעַפְּרָה 24, 12. חִיגֻנוֹת — חִיגֻנוֹת —
 28, 9. הָעֶרֶב — הָעֶרֶב 42, 10. גִּפְּזִירִים — גִּפְּזִירֹת 56, 3. חַיִּים
 56, 5. אֶת — אֶת 56, 13. שְׂמָרִים — שְׂמָרִים 56, 6. כָּאָה
 58, 4. בְּרַבִּי — בְּרַבִּי 70, 4. גִּזְבֵּרֶת — גִּזְבֵּרֶת 8, 8. קָאָה
 מְגָרִים — מְגָרִים 49, 3. נַעֲמָה — נַעֲמָה 301, 2. kendöd —
 belém — belém 801, 5. סְמָרָה — סְמָרָה 114, 2. שִׁיחָה — שִׁיחָה
 16, 12. פְּנוּנִיָּה — פְּנוּנִיָּה 9, 11. הֶעֱתַרְנוּ — 10, 5. בְּלַעֲרִיָּה
 14, 3. וְלָרִיק — 22, 4. וּבַחֲרָפִית — 36, 8. מִצַּח — 56, 10.
 58, 10. שָׁתָה — 68, 11. לְשֶׁאֲנָנִים 86, 4. יוֹמוֹ —
 118, 5. אֲשִׁיטֶיוּ —

ותשלם מלאכת הדפוס ביום שנכתל בו כי טוב
 ערב שבועות תר"כ"ח לפ"ק — בע"ה"י

Ugyanazon szerzõtöl elöbb jelentek meg:

„יהויכין“ Bibliai szomorujáték, négy fõlvonásban.
 Dr. Philipson után. Bécs 1860. XXII.
 168. ára 1 frt.

„נתן החכם“ Drámai költemény, öt fõlvonásban
 Lessing után. Bécs 1866. XIV. 208.
 ára 1 frt.

Kaphatók a szerzõnél (Lazárus utca 11. sz.) Löwy
 M. F. könyvkereskedésében Pesten és Schloszberg
 Jakob könyvkereskedésében Bécsben.

B
242.

NEMZETI ÉNEKEK

HÉBERRE FORDÍTOTTA

BACHER SIMON.

ELSŐ GYŰJTEMÉNY.

PESTEN 1868.

Kapható a szerzőnél (Lazárus utca 11. sz.) Löwy
M. E. könyvkereskedésében Pesten és Schlossberg
Jakob könyvkereskedésében Bécsben.